

Karlsborgs kommun
karlsborg.kommun@karlsborg.se

Rektorn vid Carl Johanskolan
henrik.franzen@karlsborg.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Carl Johanskolan
i Karlsborgs kommun

Tillsyn i Carl Johanskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Karlsborgs kommun under 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Carl Johanskolan besöktes av Skolinspektionen den 8-9 april 2014.

Fakta om skolenheten

Carl Johanskolan ligger i centralorten Karlsborg och omfattar grundskolans årskurs 7-9. Skolenheten är den enda högstadieskolan i kommunen och har 201 elever. Skolenheten leds av en rektor. Rektorn ansvarar utöver detta för kommunens vuxenutbildning, svenska för invandrare, kommunens gymnasieelever som läser i andra kommuner, gymnasiesärskola samt särskola för vuxna. Den pedagogiska personalen är indelad i tre arbetslag som vardera leds av en arbetslagsledare.

Av nationell statistik framgår att läsåret 2012/13 var skolenhetens genomsnittliga meritvärde 212,2 att jämföra med rikets 213,1. Det genomsnittliga meritvärdet var detta år något högre än genomsnittet för de fem föregående åren. År 2013 var 98,4 procent av eleverna behöriga till gymnasieskolans yrkesförberedande program och inte någon gång under de senaste fem åren har den andelen understigit 95 procent. Andelen elever som 2013 nådde kunskapskraven för lägst betyget E var inte lägre än 96,7 procent i något enskilt ämne. Andelen elever som nådde målen i alla ämnen var detta år 91,8 procent, vilket är något högre än genomsnittet för föregående fem år. Flickornas genomsnittliga meritvärde i slutbetyget i årskurs 9 var läsåret 2012/13 226,5 jämfört med pojkarnas 201,6.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens helhetsbedömning av Carl Johanskolan är att undervisningen utgår från nationella mål och att den bedrivs av lärare som huvudsakligen har en god kompetens för sina uppdrag och med gedigen erfarenhet. Nationell statistik visar också på meritvärden i nivå med genomsnittet för riket och att mycket få elever lämnar skolan utan att ha behörighet att söka yrkesförberedande gymnasieutbildning. Skolenheten arbetar systematiskt med att ge enskilda elever i behov av särskilt stöd det stöd de behöver för att de nationella målen i läroplanen ska nås.

Skolinspektionen konstaterar dock att det finns ett relativt stort antal områden där skolenheten uppvisar brister. Elever som lätt når målen ges inte alltid den ledning och stimulans de har rätt till för att kunna nå längre i sin utveckling. Det saknas i hög grad samverkan mellan lärare för att utveckla utbildningen och särskilt för att skapa och genomföra ämnesöverskridande undervisning syftande till helhetsförståelse. Elevernas inflytande över utbildningen, dess arbetsformer och arbetssätt är högst varierande. Inflytandet över skolmiljön är lågt.

Skolans förebyggande arbete mot kränkande behandling är eftersatt, visar tillsynen. Det finns fall av kränkande behandling på skolenheten och införandet av ett systematiskt arbete för att kartlägga, definiera mål, åtgärda och utvärdera insatserna på detta

område är av största vikt att genomföra med skyndsamhet. En hög frånvaro finns på skolan i framför allt vissa klasser. Att påbörja ett analysarbete kring orsakerna till frånvaron är angeläget för såväl rektorn som för huvudmannen.

Den mest påtagliga bristen på skolenheten är dock avsaknaden av ett systematiskt kvalitetsarbete. Avsaknaden av ett kvalitetsarbete på skolenhetsnivå leder till att det finns en mycket stor variation i hur undervisningen bedrivs, t. ex. om kunskapsmål går igenom tydligt med eleverna i samband med uppstart, i vilken grad eleverna tillåts vara delaktiga i planering och redovisningsformer, eller hur bedömning och betygssättning sker. Andra konsekvenser av att ett systematiskt kvalitetsarbete saknas är att ordningsregler är individualiserade, gemensamma förhållningssätt i hur elever bemöts i korridorer och på skolgård saknas och fungerade rastvaktsystem saknas.

Rektorn måste se till att åtgärder för att ett sådant arbete kommer till stånd. De allra flesta av de brister som berörs i föreliggande beslut är starkt relaterade till avsaknaden av ett systematiskt kvalitetsarbete på skolenhetsnivå.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Karlsborgs kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 1 september 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Karlsborgs kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.
- Samordna undervisningen i olika ämnesområden så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.
- Se till att lärarna samverkar i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Motivering

Enligt skollagen ska elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 285) anges att även elever som lätt når kunskapskraven har rätt att få en individanpassad undervisning och uppmuntran att nå längre i sin kunskapsutveckling.

I läroplanen anges att lärarna ska samverka med andra lärare för att nå utbildningsmålen och att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen samordnas i olika ämnesområden så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.

Tillsynen visar att elever på Carl Johanskolan som lätt når kunskapskraven inte alltid stimuleras att nå längre i sin kunskapsutveckling. Elevintervjuer visar att vissa lärare ger denna typ av stimulans, men också att andra lärare inte alls leder och stimulerar dessa elever. Snarare finns ett starkt fokus bland personalen på att se till att samtliga elever når betyget E, vilket också avspeglas i skolenhetens resultat. Skolinspektionens enkät visar att det finns en stor andel lärare på skolan som tycker det är viktigt att eleverna får vänta in varandra så att klassen tillsammans går vidare i kunskapsutvecklingen. Lärarintervju visar också att det inte finns något gemensamt utvecklingsarbete rörande hur elever som lätt når målen kan stimuleras. Rektor är medveten om bristen och har initierat ett visst arbete för att utveckla arbetet kring stimulans och individanpassning men skolenheten kan inte redovisa några resultat av detta vid tillsynen.

Vidare visar tillsynen att ämnesövergripande undervisning i det närmaste helt saknas vid skolan. Det förekommer heller inte samverkan mellan lärare för att utveckla eller genomföra sådan undervisning. Elevintervjuer visar att de enda exemplen på ämnesöverskridande undervisning som finns är då man har samma lärare i två olika ämnen. Intervju med lärare visar att det förr funnits åtminstone några övergripande projekt, men att också de försvunnit på senare år. Inga temaarbeten existerar t ex i dagsläget. En vilja att utveckla ämnesövergripande undervisning finns bland pedagogerna men resursbrist och avsaknad av former för samverkan kring undervisningen hindrar detta. Skolinspektionens enkät visar anmärkningsvärt låga värden när det gäller förekomst av ämnesöverskridande arbeten på skolan. Rektorn är medveten om att det inte finns mycket ämnesövergripande undervisning på skolenheten.

Intervjuer med lärare visar att det saknas samverkan mellan lärare för att nå utbildningsmålen. De nuvarande arbetslagen fungerar inte som forum för denna typ av utveckling av undervisningen. Tillsynen visar att splittring och individualisering av den pedagogiska utvecklingen och genomförandet av undervisningen är kännetecknande för skolans lärarpersonal, snarare än samverkan. Viss samverkan finns ändå på skolenheten, men uteslutande i vissa ämneslag eller i informella grupperingar som utkristalliserats bland den pedagogiska personalen över tid. Alla lärare på skolenheten har dock inte någon ämneslagstillhörighet.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att elever på skolenheten som lätt når kunskapskraven inte alltid stimuleras i syfte att de ska nå längre i sin kunskapsutveckling. Vidare saknas samordning av undervisningen i olika ämnesområden syftande till att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Slutligen saknas samverkan mellan lärare på skolenheten i syfte att nå utbildningsmålen. Huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Lgr 11) 2.2 Kunskaper och 2.8 Rektorns ansvar

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Karlsborgs kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Ge elever inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Motivering

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

I läroplanen tydliggörs lärarnas ansvar för inflytandet genom att alla elever ska få ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Rektorn har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

Tillsynen visar att skolan inte har någon uttalad strategi för hur eleverna ska få ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Elevernas möjlighet att utöva sådant inflytande varierar i hög grad beroende på vilken lärare eleverna har. I vissa fall ges eleverna den möjligheten men i andra fall ges inget utrymme för eleverna att påverka undervisningen alls. Skolinspektionens elevenkät visar låga värden när det gäller elevernas delaktighet och inflytande vad gäller undervisningens innehåll, arbetssätt och arbetsformer, men också rörande möjligheten påverka skolmiljön. Elevintervjuer visar på en uppgivenhet där elever upplever att synpunkter och kritik som framförs inte leder till något. Skolinspektionens enkät till den pedagogiska personalen visar att sex lärare av tio tycker att det stämmer ganska dåligt att eleverna ges möjlighet att påverka skolmiljön. Även rörande elevernas möjlighet att påverka undervisningens innehåll visar enkäten till lärarna låga värden.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att elevernas inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll brister på skolenheten. Huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

1 kap. 10 § och 4 kap. 9 § skollagen

Lgr 11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Karlsborgs kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Bedriva ett målinriktat arbete med att motverka kränkande behandling som innebär kartläggning, analys och åtgärder.

- Planen mot kränkande behandling ska innehålla de åtgärder som ska vidtas för att förebygga och förhindra kränkande behandling.
- Personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling ska anmäla detta till rektorn.
- Utforma utbildningen på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.
- Ordningsregler utarbetade under medverkan av eleverna ska finnas och följas upp.

Motivering

Enligt skollagen ska varje huvudman se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling ska genomföras. Som en del i detta arbete ska det varje år upprättas en plan med åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande plan.

Enligt förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling ska planen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna för den verksamhet för vilken planen gäller.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Ordningsregler utarbetade under medverkan av eleverna ska finnas för varje skolenhet och de ska följas upp. Det är rektorn som ska besluta om ordningsregler.

Tillsynen visar att det målinriktade arbetet för att motverka kränkande behandling är eftersatt på skolenheten. Personalens arbete med detta är i dagsläget reaktivt och saknar de målinriktade förebyggande aspekterna. När skolenhetens personal får kännedom om kränkande behandling sätts åtgärder in. Det har under senare år funnits flera sådana fall, varav några också polisanmälts av rektor. Intervjuer med såväl elever, lärare, elevhälsoteam och rektor visar samstämmigt att det förebyggande arbetet mot kränkande behandling i stort saknas.

Skolinspektionens enkäter till såväl vårdnadshavare, elever och lärare visar på mycket låga värden avseende skolenhetens förebyggande arbete mot kränkande behandling. Likabehandlingsplanen på skolenheten har inte uppdaterats de senaste två åren. Svaret för att så ska ske har legat på kuratorn. Då kurator saknats en längre tid, har arbetet med likabehandling och förebyggande av kränkande behandling avstannat. Under det senaste året har detta i princip upphört helt, med undantag för en gemensam aktivitet i form av en kamratbana för eleverna som genomförs i samband med höstterminens start. Nuvarande rektor har initierat ett arbete med att revidera likabehandlingsplanen och uppgiften ligger på en nytillträdd kurator.

Den likabehandlingsplan som skolenheten presenterat, daterad i oktober 2013 är en plan som reviderats i samband med Skolinspektionens besök. Planen saknar relevant

kartläggning av läget på skolan. En enkät om tryggheten på skolan har dock nyligen ställts till eleverna. Likabehandlingsplanen saknar tydliga och konkreta åtgärder liksom definierat ansvar för dessa. Vidare saknas uppgifter om hur uppföljning och utvärdering av åtgärderna ska ske. Eleverna på skolan har inte varit delaktiga i utarbetandet av planen framkommer av intervjuer. Inte heller har planen gått igenom i alla klasser.

Det saknas ett gemensamt förhållningssätt bland skolans personal eller etablerade rutiner för hur man ska agera då kränkande behandling uppstår. Istället är det upp till varje enskild medarbetare att agera då konflikter uppstår bland eleverna eller kränkande behandling upplevs eller uppstår. Intervjuer med elever visar att det finns fall av mobbning på skolenheten och elever som inte vill gå till skolan. Intervjuer med lärare visar att alla fall av kränkande behandling inte regelmässigt anmäls till rektorn. Lärare uppger en oro för hur arbetet fungerar i praktiken.

Tillsynen visar vidare att det en längre tid saknats gemensamma ordningsregler på skolan. Elever uppger i intervjuer att de inte känner till några, förutom att snöbollskastning är förbjuden och att man inte får köra iväg med epa-traktorerna under skoltid. En samstämmig bild från intervjuer med elever, lärare och rektorn visar att även ordningsreglerna blivit individualiserade på skolan och lärarna tillämpar egna regler i klassrummet. Lärare uppger i intervju att studieron inte diskuterats på skolenhetsnivå. Avsaknaden av gemensamma ordningsregler har i vissa fall lett till hårda konflikter mellan elever och lärare vilket tvingat rektorn akut gripa in och ändra i tjänsteplaneringen så att vissa lärare inte längre undervisar i vissa klasser. I samband med rektorns faktakontroll framkommer att fyra ordningsregler tagits fram under medverkan av elever och personal. De kommer dock inte att börja tillämpas förrän kommande läsår.

Intervjuer med elever och lärare visar slutligen att det finns en mycket varierande grad av studiero på skolenheten. I vissa klasser är det lugnt och ordning som råder, medan det i andra klasser tidvis kan vara mycket stökigt. I vissa ämnen är det regelbundet mycket stökigt på lektionerna och lärare vågar inte säga till elever som stör ordningen. Avsaknaden av gemensamma förhållningssätt bland personalen och ett skolenhetsgemensamt arbete med att skapa just detta saknas. Skolinspektionens enkäter till elever visar låga värden rörande studieron på lektionerna och om lärarna ser till att det råder studiero.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att Carl Johanskolans arbete med att målinriktat motverka kränkande behandling brister. Likabehandlingsplanen uppfyller inte skollagens krav. Alla fall av kränkande behandling redovisas inte till rektorn. Alla elever tillförsäkras inte en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero och gemensamma ordningsregler följs inte upp på skolenheten. Huvudmannen föreläggs åtgärda bristerna.

För stöd och vägledning angående skolenhetens arbete med att motverka kränkande behandling se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:10) med kommentarer om arbetet mot diskriminering och med kränkande behandling.

Författning

5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-8 och 10 §§ skollagen

2 § Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Karlsborgs kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska bedriva ett pedagogiskt ledarskap med inriktning mot elevernas utveckling och lärande och mot de nationella målen.
- Rektorn ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Rektorn ska ansvara för att kvalitetsarbetet dokumenteras.

Motivering

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Vidare ska rektorn på skolenhetsnivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Av läroplanen framgår att rektorn, som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal, har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Tillsynen visar att det inte finns några pedagogiska diskussioner på enhetsnivå.

Vidare saknas ett systematiskt kvalitetsarbete på Carl Johanskolan. Av rektorns verksamhetsredogörelse framgår att något sådant varken bedrivits av rektorn eller att denne känner till att något systematiskt kvalitetsarbete bedrivits på skolenheten. Intervjuer med elever visar att de inte deltar i något sådant arbete. Intervjuer med lärare visar att det finns samverkan syftande till att utveckla undervisningen i ämneslagen och då företrädesvis i matematik/naturorienterade ämnen och samhällsorienterade ämnen. I övrigt bekräftar lärarintervjun att det saknas arbete på enhetsnivå syftande till att höja kvaliteten. Intervju med representanter för elevhälsan visar samma sak.

Resultatet av avsaknaden av ett kvalitetsarbete på skolenhetsnivå är att det finns en mycket stor variation i hur undervisningen bedrivs, t ex om kunskapsmål går igenom tydligt med eleverna i samband med uppstart, i vilken grad eleverna tillåts vara delaktiga i planering och redovisningsformer, eller hur bedömning och betygssättning sker. Vidare skiljer sig ordningsregler åt mellan olika lärare, gemensamma förhållningssätt i hur elever bemöts i korridorer och på skolgård saknas och fungerade rastvaktsystem saknas.

Det saknas ett arbete med att analysera, utveckla och samordna arbetet mot kränkande behandling, analysera de stora betygsskillnaderna mellan pojkar och flickor, vad som

ligger bakom den höga frånvaron som finns och de stora variationer klasser emellan, eller hur arbete med att individanpassa undervisningen. Inte heller finns ett analysarbete rörande skolenhetens arbete med att ge särskilt stöd och att utveckla kvaliteten på detta eller sätta det i relation till hur undervisningen bedrivs eller andra förhållanden på skolan.

Skolinspektionens sammantagna bedömning är att det saknas ett systematiskt kvalitetsarbete på skolenheten. Avsaknaden av detta är en starkt bidragande orsak till flera av de brister som uppmärksammas på andra områden i detta beslut. Huvudmannen föreläggs åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 9 § skollagen och 4 kap. 4–6 §§ skollagen

Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Karlsborgs kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att elever i grundskolan fullgör sin skolgång.
- Elevhälsan ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att elever i grundskolan fullgör sin skolgång. Vidare ska det finnas elevhälsa för eleverna i grundskolan. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande och stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

Tillsynen visar att det finns problem med hög elevfrånvaro på skolenheten. Så har varit fallet under åtminstone de tre senaste åren. Intervjuer visar att det finns en medvetenhet om problemet hos rektorn och i elevhälsoteamet. Den i december 2013 tillträdde rektorn har nyligen uppmärksammat problemet och infört tydliga uppföljningsrutiner avseende elevers individuella frånvaro under senare tid. Rektorn har också diskuterat problemet med socialtjänsten i kommunen. Rektorn har vidare under april månad 2014 uppmärksammat huvudmannen på problemet men det är oklart om information om detta tidigare delgivits huvudmannen.

Skolans interna frånvarostatistik visar att ett tiotal elever har en rapporterad sammanlagd frånvaro på 30 procent av undervisningstiden eller mer. Var sjätte elev på skolan (16,5 procent) har en rapporterad sammanlagd frånvaro på minst 15 procent av undervisningstiden. Huvuddelen av denna frånvaro är giltig frånvaro. Det finns en påtaglig variation av den sammanlagda frånvaron mellan olika klasser, mellan i genomsnitt 6 procent sammanlagd frånvaro i en klass till i genomsnitt 15 procent i en annan. Den ogiltiga frånvaron varierar också stort mellan olika klasser. Det är dock färre än tio elever på skolenheten som har en ogiltig frånvaro över enstaka procent.

Problemet har diskuterats i elevhälsoteamet och skolenheten har bestämt att göra orosanmälan till socialtjänsten vid 30 procent frånvaro. Försök att lyfta frågan på föräldramöten och inför-sjuan-möten har gjorts under senare år. Tidigare, fram till för mellan två och tre år sedan, hämtade elevassistenter regelmässigt ett antal elever till skolan för att de över huvud taget skulle komma dit. Senare omvärderades den praktiken på skolenheten och det beslutades att det var de sociala myndigheternas uppgift, inte skolans. Socialtjänsten hämtar fortfarande vissa elever till skolan.

Förklaringarna som ges till de höga frånvarosiffrorna är annars uteslutande individualiserade. Någon analys av orsakerna på skolenhetsnivå finns inte. Inte heller finns någon analys som inbegriper en granskning av hur frånvaron relateras till hur den egna verksamheten är upplagd, den psykosociala arbetsmiljön eller hur skolan bemöter eleverna.

Tillsynen visar att det finns en elevhälsa på skolenheten. Vid skolinspektionens besök omfattar den alla kompetenser som skollagen föreskriver. Under längre tid, fram till två veckor före Skolinspektionens besök, har dock skolan saknat kurator. Eleverna har hänvisats till ortens vårdcentral. Vidare arbetade skolans specialpedagog under höstterminen 2013 som tillförordnad rektor. Skolsköterskan har under denna period arbetat deltid. Elevhälsans arbete är därför framför allt reaktivt. Det förebyggande och hälsofrämjande arbetet bedrivs inte i någon nämnvärd omfattning och elevhälsans deltagande i utvecklingen av undervisningen, likabehandlingsarbetet och det systematiska kvalitetsarbetet är lågt eller inget. Rektorn har dock under våren 2014 kartlagt elevhälsans arbetsmetoder och rutiner i syfte att framöver förändra dessa.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att huvudmannen brister i sin skyldighet att se till att eleverna fullgör sin skolgång. Analyser av orsaker till den höga frånvaron på skolenhetsnivå saknas. Elevhälsan arbetar inte främst förebyggande och hälsofrämjande. Huvudmannen föreläggs åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 25 § skollagen, 7 kap. 2 § och 22 § skollagen
Lgr 11 2.8 Rektors ansvar

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Karlsborgs kommun en anmärkning.

Karlsborgs kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristen och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 1 september 2014.

Särskilt stöd

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Ge studiehandledning på modersmålet till elever i behov av det.

Motivering

Enligt skolförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

På skolenheten finns sedan fyra månader ett antal nyanlända elever. Dessa elever har inledningsvis placerats i en så kallad internationell klass och slussas sedan ut i den reguljära undervisningen när de individuellt bedöms klara detta. Två lärare med svenska som andraspråk i sin kompetens finns på skolenheten. Tillsynen visar att skolan saknar möjlighet ge studiehandledning på elevernas modersmål. Utannonsering av tjänster har gjorts, men inga tillsättningar har kunnat genomföras.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att skolenheten brister i att ge elever i behov av studiehandledning på modersmålet detta stöd. Mot bakgrund av att det i övrigt finns ett fungerande arbete med särskilt stöd samt att rektorn utlyst tjänster och en samverkan med andra skolenheter initierats för att försöka råda bot på bristen, bedömer Skolinspektionen som mindre allvarlig. Huvudmannen tilldelas därför en anmärkning.

Författning

5 kap. 4 § skolförordningen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredarna Hans-Göran Arvidsson, Camilla Landgren och Christian Magnusson.

På Skolinspektionens vägnar

Gunnar Olausson
Enhetschef

Dan Porsfelt
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.